

Ko Te Ture Mo Nga Whenua Maori, 1862.

Ko Te Ture Mo Nga Whenua Maori, 1862.

He Kupu Ki Nga Hoa Maori.

Tenei Ture mo nga whenua Maori, he mea whakatakoto na te Paremete o Nui Tiren i te tau 1862, kua oti te whakapumau e te Kuini, a tenei kua whakamana e Te Kawana puta noa i te katoa o Nui Tiren; kua oti te perehi kia mohio ai te iwi Maori, nona hoki te whenua e tau ana te pai o tenei Ture ki runga; kia puare ai ano hoki te huarahi e tuturu ai te take a Te Maori, ki tona whenua i runga i nga ritenga pai.

Na, tenei kua kitea i muri iho o te whakatakotoranga o te ture nei, tenei etahi wahi engari me ata whakatikatika marire; ko tenei pea, a tenei nohoanga o Te Paremete ki muri nei puta ai tetahi ture whakatikatika.

Otira kua whakaaro Te Kawanatanga engari me perehi noa iho i naianei ano taua ture, i a ia e takoto nei, kia kite ai nga iwi katoa i te ritenga tuatahi o Te Ture mo nga Whenua Maori, kia ma tenei ka mohio ai hoki ratou ki te ata whakati-katikanga o ia ture o ia ture, e whakatikatikaia tonutia nei e Te Paremete; kia ma tenei ritenga ka mohio ai ratou penei me o ratou hoa Pakeha, ki te tuturu tonu o te whakaaro o Te Paremete o enei motu, o Niu Tiren, kia tautika tahi Te Ture, ki nga iwi e rua a Te Kuini e noho nei ki tenei Koroni.

Na to koutou hoa,

Na Matara.

Poneke, Aperira 25, 1865.

[He mea waiho kia whakaputaina mai te whakapainga o te Kuini.]

Ko te Panuitanga o te Whakaaetanga o te Kuini Hune 6, 1863.

Ko te Panuitanga ki te "Karere o te Kawanatanga o Niu Tiren," Hune 24, 1863. Nama 24

NO TE MEA i te Tiriti o Waitangi i whakaetaia e te Kuini e nga Rangatira Maori o Niu Tiren i panuitia i roto i etahi atu mea e te Kuini i whakapumautia i whakatuturutia ki nga Rangatira ki nga Iwi o Niu Tiren i nga whanau ki tenei tangata ki tenei tangata te toputanga te tikanga te taturanga o o ratou Whenua me o ratou Kainga e puritia a-iwi a-tangata ana i te wahi e hiahiatia ana kia puritia aua Whenua. A oti ana te whakapuaki kia tukua atu e nga Rangatira ki te Kuini anake te mana-hoko mataati o nga Whenua e hiahiatia ana kia tukua e nga tangata no ratou ake nga Whenua a no te mea ka ai pea he tikanga whakaoti i runga i te rangimarie nga raruraru o te Motu me te whakapurerotanga ake me te matauranga o nga Iwi Maori ki te mea ka ata whakatakina ka ata tohutohungia ka whakapuakuakina a ratou tikanga ki te Whenua a ki te matauria nga take tuturu ake o te Whenua i te whakatakinga i te tohutohunga i te whakapuakanga ka pera me nga Whenua kua oti te whakamana e nga Ture o Ingarangi. A no te mea kia puta ai nga tikanga ka oti nei te whaka hua ki te pai te Kuini i tona whakahootanga ki nga Iwi Maori kia whakangawaritia e ia te wahi o te Tiriti o Waitangi e ki nei kei te Kuini te mana hoko o o ratou Whenua a kia whakaturia nga Whakawa Whenua a ki te whakatakoto i etahi atu tikanga e matauria ai e tuturu ai te ritenga o nga Maori ki o ratou Whenua a kia mana ai nga tikanga o tenei Ture. A e tika ana kia whaka-tatata e te Runanga Nui o Niu Tiren aua ritenga i runga i te whakaaetanga ki nga tikanga i raro nei.

NA KIA WHAKAAETIA e te Runanga nui o Niu Tiren i tona huihuinga i roto i te Paremete a i runga i te mana o taua Runanga nga ritenga i raro iho nei.

- Ko te ingoa poto o tenei Ture ko "Te Ture mo nga Whenua Maori, 1862."
- Ko nga Whenua katoa i niu Tiren kiano nga Take Maori o runga i mutu noa haunga ia nga mea o roto o tenei e kapea ana muringa iho o te mohiotanga ki nga tangata tuturu ake o aua Whenua I runga i te ritenga Maori kua whakatikaia i roto i tenei pukapuka me mahi me whakaoti i runga i nga tikanga o tenei Ture.
- Ki te rite i nga wa katoa kia kaua e hurihia ketia tetahi wahi o roto o tenei hei whakamau hei whakatatu i te mana o nga Maori ki aua Whenua i nga ritenga i nga tikanga ranei i take ake ai taua mana e te Whakawa-a-Ture e te Whakawa-a-tika e etahi atu ranei Whakawa kia oti ra ano te whakahaere a ki a puta te Pukapuka whakaatu mo nga take ake o te Whenua (e huaina ana i roto i tenei ki te "Pukapuka Whakaatu") i runga i nga ritenga o tenei Ture.

- E tika ano ma te Kawana i ia wa i ia wa i runga i te reo o te hunga e whakaritea ana e ia i runga ranei i te Ki Runanga kia whakaturia he Whakawa Nga Whakawa ranei (Ka huaina i muri iho nei ko te Whakawa Whenua) hei rapu hei whakapuaki me kowai nga tangata i runga i te ritenga Maori no ratou ake nga Whenua me te tikanga i pa ai ratou ki aua wahi a hei tuku atu i te Pukapuka Whakaatu ki nga tangata no ratou ake aua Whenua.
- Ko aua Whakawa Whenua katoa e whakatuturia ana me noho tetahi Kai Whakawa Pakeha hei Tumuaki a ko te mana o taua Whakawa Whenua me tuku atu e te Kawana i tenei takiwa i tenei takiwa.
- He tika kia whakaturia e te Kawana he tikanga hei whakarite mo te wa e noho ai te Whakawa Whenua me te panuitanga me te mahinga me te huihuinga o nga kai hurihuri a mo te nuinga o te mahi i roto i aua Whakawa Whenua i runga i tenei Ture a mana ano e whakatikatika e whakakore ranei aua whakaritenga i tenei wa i tenei wa.
- Ina meatia mai e tetahi Iwi Huinga-tangata ranei tangata kotahi ranei o nga Maori ka tika ma te Whakawa Whenua e rapu i runga i nga ko rero e paingia ana e ratou te tikanga te whaitakenga te motuhaketanga te panga o te hunga na ratou te meatanga mai o etahi atu tangata ranei i pa ki nga Whenua i roto i nga kaha i whakaritea ma te Whakawa Whenua e tirotiro ana matau te Whakawa Whenua tera ano etahi Iwi Huinga tan gata tangata kotahi ranei i pa ki te Whenua i runga i nga ritenga Maori e tika i kona kia whakaaturia tana whaitakenga motuhaketanga tikanga paanga ranei a kia tuhia i runga i te tikanga i whakaritea mo taua mea a hei reira me tuku atu e te Whakawa Whenua a ratou mahinga whakariterite kia whakaaetia e te Kawana.
- Ki te whakaetia e te Kawana nga mahinga whakariterite a te Whakawa Whenua ko taua whakaaetanga me whakapuaki e te Tumuaki o te Whakawa Whenua i runga i ta te Kawana mea, tanga atu ki a ia.
- I mua atu o te putanga o te Pukapuka Whakaatu e tika ano ma te Kawana ina kitea e ia hei painga mo nga tangata o te Whenua mo o ratou uri ranei kia wehea atu ki tahaki tetahi wahi o nga Whenua ka oti te whakahae e te Pukapuka whakaatu kia kaua e hokona a e tika i kona engia ano kua oti te tuku taua Whenua ki te Kuini kia whakahaua te hanganga o te Pukapuka Karaati i runga i te Hiri nui o te Motu kia whakataturia aua wahi ki te tangata ki nga tangata ranei ki ona kai tiaki ranei hei painga mo ratou whaka-Maori te Karaati Whaka-marere-rawa-atu Whai-tohu ranei a ma te Kawana ina paingia e ia e whakaputa e whakaotioti nga Karaati mo nga Whenua me te mana hoki ki te whakanoa i tetahi i katoa ranei nga Karaati nga whakaotiotinga o te tumautanga o te panga i hanga i whakanohinohia a e taea e ia te whakaatu atu te hanga atu i nga tumautanga i nga panga hou mo era kua murua hei whakaoti tika mo nga whenua i roto i aua Karaati i etahi wahi ranei mo te hokonga ranei mote tukunga atu mo tetahi atu Whenua mo te taumautanga mo te retinga mo etahi atu mea ko aua mana ma te Kawana e hapai ma te tangata ma nga tangata ranei e whakaritea ana e taua Pukapuka Karaati whakaotinga ranei.
- E tika ano ma te Kawana i runga i nga ritenga o aua Pukapuka Karaati whakaotinga ranei kia purua te hokonga kia whakanohinohia te wahi e hokoa ana i whakatumautia i whakatapua e taua Karaati ahakoa nga whakaritenga o te Ture o te tika ranei.
- Ina puta he Pukapuka Karaati whakaotinga ranei i runga i te wehewehenga ka oti nei te whakapuaki me tuku atu te tauira o taua Pukapuka Karaati whakaotinga ranei ki te Tumuaki o te Whakawa Whenua.
- I runga i nga puripuritanga ka oti ra te whakaatu a i te whakatuturutanga o te mahi o te Whakawa Whenua kua whakapuakina ra ko te Tumuaki me nga kai whakarongo o te Whakawa Whenua me tuhituhi me whakaputa te Pukapuka whakaatu mo te Iwi Huinga-tangata Tangata kotahi ranei kua mohiotia te paanga kua whakaaturia kua tuhituhia i runga i nga ritenga kua whakina ra.
- Ko te mea ia kaua te Pukapuka Whakaatu e puta kia oti ra ano nga Whenua e tohutohungia ana i roto te ruri e tetahi Kairuri-whenua e whakaritea ana e te Kawana a ko nga rohe Kia tohutohungia i runga ano i te Whenua a ko aua Pukapuka Whakaatu kia tuhituhia ki roto ki tetahi Pukapuka karapiti ranei te whakaahuatanga o te Whenua e whakahaea ana e taua Pukapuka Whakaatu a me ata tohutohu i tana tuhituhinga nga mehua me nga rohe o aua Whenua.
- Ko nga Pukapuka Whakaatu katoa me whakatuturu i nga tikanga i nga kaha i te nohinohinga i te rahinga ranei o te Whenua i whakatapokoria ki taua tuhituhinga me nga tangata Maori na ratou te whenua.
- Ki te whakaputaina tetahi Pukapuka Whakaatu mo te tangata kotahi mo te tokomaha ranei kahore i hira ake i te rua te kau ka tika kia tuhituhia e te Kawana tona ingoa ki taua Pukapuka Whakaatu a me whakapiri te Hiri nui o te Motu ki taua Pukapuka a ko ia Pukapuka Whakaatu ko ia Pukapuka Whakaatu e whakamana ana ki te ingoa o te Kawana e hiritia ana ka pera te tu te mana ano he Karaati na te Kuini i runga i te mahinga kua turea i raro i te Hiri Nui o te Motu i nga Whenua i tohutohungia i roto i taua Pukapuka Whakaatu ki te tangata nga tangata ranei mona mo ratou i whakputaina ai taua Pukapuka Whakaatu.
- Hemahitenei ma te Tumuaki o te Whakawa Whenua kia tukua ki te Kawana nga tauira o nga Pukapuka Whakaatu katoa e whakaputaina ana e te Whakawa Whenua a ma te Kawana e karanga nga

whakariteritenga e paingia ana e ia mo te tuhi tuhinga e te whakawa Whenua e tetahi whare tuhituhi Whenua ranei o aua Pukapuka Whakaatu Pukapuka Tukunga ki te tangata ina panuitia ki te Nupepa o te Kawanatanga o Nui Tireni aua whakaritenga ko reira tu ai hei ture.

- Ko te tangata ko nga tangata ranei e whakahuatia tona o ratou ingoa ranei i roto i te Pukapuka Whakaatu te take ake nga take ake ranei o te Whenua i whai tikanga ranei i pa ranei ki nga Whenua i roto i taua Pukapuka Whakaatu e tika ano kia whakaritea te Tumautanga te panga ranei ona o ratou ranei ki nga Whenua kua whakahaerea i roto i te Pukapuka Whakaatu i runga i te hokonga tino whakamarero rawa atu i te utu reti ranei utu mo tetahi whenua ke atu ranei ki te tangata ki nga tangata katoa.
- Ina meatia mai ki te Kawana e te tangata e nga tangata ranei e mau ana tona o ratou ingoa ranei ki taua Pukapuka Whakaatu e te tangata ranei i hokoa ai te Whenua e whakahaerea ana e te Pukapuka Whakaatu ma te Kawana e whakaputa mo taua Pukapuka Whakaatu pukapuka ke atu ranei kua oti te whakamana he Karaati i runga i te Hiri nui o te Motu pera me ia e whakaritea ana e te Ture kia mahia e ia i runga i te whaimana o nga whenua takotokau papatupu ranei o te Kuini a ka mau taua tikanga engia ano kua oti te hoko ki te Kuini e nga Maori ko te mea ia kia oti te tuku mai kia oti te whakanoa te Pukapuka Whakaatu i mua atu o te whakaputanga o te Karaati.
- I te hokonga tuatahi o te whenua i muri iho o te putanga o te Pukapuka Whakaatu te Karaati ranei ko te kai kawe atu o te Pukapuka Whakaatu ki a ia nana i hoko nga whenua me puta tona utu ki te Kuini kia £10 i roto i nga £100 katoa e tukua ana hei utu mo aua whenua a i te hokonga tuarua me tuku ki te Kuini e te kai hoko nga utu e £4 i roto i nga £100 katoa e tukua ana mo aua whenua a ko aua utu e puta ana ma te Kuini me tuku ki te Kai Tuhihi i nga Take ake ki tetahi atu Apiha ranei e whakaritea ana hei tuhituhi mo te Rironga mo te tukunga whenua i runga i te mana o tenei Ture a ekore e mana te rironga te tukunga i runga i tenei Ture kia takoto ra ano nga utu ki te Kuini kua oti te whakaatu a ko aua utu ka kiia ko tetahi wahi o te utu whenua o te tino takiwanui i takoto ai aua whenua.
- Ki te hiahia tetahi Iwi Huinga tangata tangata kotahi ranei i a ia i a ratou ranei te mana o te Pukapuka Whakaatu i whakaputaina ra kia weheweheha tetahi wahi o nga whenua e tuhia ana ki te Pukapuka Whakaatu kia tika ai te wehewehe i aua whenua ki nga tangata na ratou aua whenua kia tuwha he wahi ki tenei tangata ki tenei tangata me hoake ki te Whakawa Whenua te kupu o taua Iwi Huinga tangata tangata kotahi ranei ki a puta mai i te Whakawa Whenua te Pukapuka, Whakaatu ki a weheweheha aua whenua a ma te Whakawa W henua e whakaaro ki te whakamana i taua meatanga mai mana ranei e whakakahore A kia tika ai te wehewehenga ko te Pukapuka Whakaatu o te mataati me whakahoki ko te Pukapuka Whakaatu hou me whakaputa e te Whakawa Whenua i runga i te ritenga o nga rohe wehewehenga e whakapaingia ana e te Whakawa Whenua a pera tonu te tikanga mo nga whenua a motumotuhia ana i tenei wa i tenei wa.
- Ki te mea ka hiahia tetahi Iwi Huinga tangata ranei mo ratou i puta ai te Pukapuka Whakaatu kia meatia he whakariteritenga kia whakatakotoria ranei he tikanga mo te hoko te reti te whakanohoanga mo etahi atu mea ranei mo te whakataturanga o nga whenua e takoto i roto i te Pukapuka Whakaatu i tetahi wahi ranei mo te motumotuhanga ranei mo te Karaati mo te reti mo te whakanohoanga mo te whakaotinga ranei o taua whenua o tetahi wahi ranei kia ratou ake ki tetahi atu tangata ki etahi atu tangata ranei mo te whakaaetanga o te Pukapukatuku ranei ki (License) te keri ki te hou ki raro o te Whenua ki nga kohatu whaitaonga ki te tapatapahi rakau mo te haerenga karehe ranei mo etahi atu mea ranei e hiahiatia ana hei painga ko taua Iwi Huinga—tangata ranei me maka he kupu ki te Whakawa Whenua kia kiia atu ki te Kawana kia whakamana e ia taua whakariteritenga tikanga ranei a ma te Kawana e whakaae e whakakahore ranei mana ranei e whakahoki taua mea ki te Whakawa Whenua i runga i ana murumurunga whakatikatikanga ranei a pera tonu i tenei wa i tenei wa a kia oti ra ano te whakariteritenga te tikanga ranei te whakapai e te Kawana ngatahi ano ko te Whakawa Whenua i te putanga o te whakapai ki aua whakariteritenga tikanga ranei me panui ki te Nupepa o te Kawanatanga o Nui Tireni.
- Ko aua whakariteritenga katoa tikanga ranei kua oti te whakapai kua oti hoki te panui ki te Nupepa i runga i te ritenga kua meatia ra hei mea pai tera hei mea mana hei mea mau ki te Kuini ki nga tangata katoa atu o ia hokonga o ia hokonga retinga wehewehenga Karaati te pukapuka-tuku me te Pukapuka-whakatatu mo taua whenua i meatia i runga i te Whakariteritenga i te tikanga ranei o taua whenua ka kiia he pai he mana ki te ritenga o te ture.
- I runga i taua whakariteritenga tikanga ranei e taea ano te momotu atu he whenua mo nga Huarahi mo te Kuini mo nga ara haerenga tangata mo nga Kura Whare Turoro mo nga Whare Karakia Hahi Hapera ranei mo etahi atu mahi e take ake ana i te aroha mo te whakanui i aua mahi a mo etahi atu mea nui e pai ake ana mo nga iwi mo nga tangata Maori ake o aua Whenua mo ehinu ranei o ratou a ko aua whenua kua wehea he tika kia whakapumautia ki etahi tangata huinga tangata ranei ma te Kawana e whiriwhiri i runga i te kupu whakapai o te Whakawa Whenua hei Kai Pupuri mo aua tikanga ko nga mana hei whakariterite hei whakaotioti ma te Kawana e tuku atu i tana i pai aia i runga i te Pukapuka whakaiterite tikanga ranei e

tukua ana ki a ia.

- Ma te Kawana e hanga e whakaputa te Pukapuka Karaati Reti Pukapuka-tuku etahi atu Pukapuka ranei kia mana ai te hoko te reti te momotu te Karaati te whakaotinga te Pukapuka-tuku pera me ia e whakaritea ana e te ture kia mahi i nga whenua takoto noa tikitū a te Kuini engia ano ko aua whenua i tukua e nga Maori no ratou nga whenua ki te Kuini a mana e mea kia whakapiria te Hiri Nui o te Motu ki nga Karaati katoa ki nga Pukapuka Reti ki nga Pukapuka tuku ki era atu ranei Pukapuka o te whakaotinga mo te whakamananga o aua whakariteritenga tikanga ranei.
- I aua whakariteritenga tikanga ranei ka tika kia puta he ritenga i runga i te hoko i te reti i te whakamahuetanga o etahi whenua i te retinga te utunga tau ranei mo ake tonu atu mo tetahi wa ranei e whakaritea ana i runga ranei i te hokonga he moni topu ranei nga moni e ata wehewehea ana ki tahaki mo nga mea ka kiiia atu nei:—

Mo te utu mo te whakahoki i nga utu mo nga Mapi mo te ruritanga mo te hanganga o te huarahi mo te whakapainga iho mo te whakatumautanga mo nga arawhata nga perepoti me era atu mea a te iwi katoa i roto i nga rohe o aua whenua mo te kohikohinga moni ranei mo nga huarahi arawhata perepoti nga ara nui tino ara ranei i waho ake o te kaha o aua Whenua mo te hanganga te whakapainga ranei o nga whare kura nga whare Karakia hui katoa nga whare o te Karakiatanga hei whakanui mo aua mea hei atawhai mo nga tangata o aua kura hei whakarite i nga utu mo nga kaiwhakaako o nga kura nga Minita o te Karakia mo te hanganga mo te whakaoranga o nga mira mo etahi atu whare e tau nei te pai ki runga ki nga kainoho i aua whenua hei whakapai mo nga whenua o te takiwa hei tukunga atu mo nga kainoho i aua whenua i te pua tarutaru me etahi atu hua i te kararehe hoki i nga mea mahi whenua a mo nga mea katoa e paangia ana hei whakapurero ake i nga Maori noho i aua wahi.

- Ko te tiakanga ko te whakahaerenga ko te whakapaunga o nga moni katoa e whakaemia ana i runga i aua whakariteritenga tikanga ranei me ata whakarite i tenei wa i tenei wa i runga i te kupu o te Kawana me te whakaaetanga o te Whakawa Whenua ma te Pukapuka Whakaatu e whakaputaia ana e tohutohu ake.
- No nga whenua no roto i nga whenua e hokoa ana i nga tangata Maori i runga i nga ritenga o tenei Ture e tika ana ma te Kawana i nga wa katoa i muringa iho nei kia tangohia ki a whakamotuhaketia mo nga mahinga o te iwi he huarahi kotahi hira ake ranei i roto i aua whenua ko te mea ia ko te Whenua e tangohia ana mo te ara kotahi hira ake ranei kauaka e nui ake i nga eka e rima i roto i nga eka kotahi rau pera tonu.
- Kahore e puta he utu mo te he o te tangata e hoko e reti ana e nohoia ana ranei nga whenua Maori ki te mea kua riro atu ki nga take ake o taua whenua te Pukapuka Whakaatu i runga i te ritenga o tenei Ture i mua atu o te hokonga retinga nohoanga ranei ahakoa takoto he kupu ke atu i roto i te Ture Hoko Whenua Maori.
- Ko nga taumautanga katoa nga kiianga nga whakaritenga ranei mo te hoko mo te reti mo te whakanohoanga mo etahi tikanga atu ranei ki etahi whenua Maori i mua o te putanga o te Pukapuka Whakaatu i runga i tenei Ture ka noa rawa iho a hore rawa e turia he mahinga mo nga moni mo etahi atu ranei mea i utua atu i hoatu ranei mo aua whenua.
- A no te mea na tetahi Ture o te Runanga Nui o Nui Tirenī e huaina nei ko te "Ture tono Whenua me te Pukapuka Whakaae 1858 i meatia i runga i etahi ritenga i roto i te tino takiwanui o Weretona ko nga kai pupuru Tono Whenua i puta i te Teretere Niu Tirenī i whakaetia kia whaitikanga ki te whiriwhiri whenua a i kiiia kia whiriwhina he wahi i runga i nga pukapuka Tono Whenua nga wahi i whakatakotoria e te Teretere Niu Tirenī i meatia kia whiriwhiria i Manawatu i hea atu i roto i nga rohe o taua tino takiwanui ina oti te tikanga mana Maori o runga te patu ki te moni A i taua Ture ano i meatia ki te motuhia ka wehea e te Huperitena o te tino takiwanui tetahi wahi i roto i aua papa-whenua hei taone i mahia i runga i te meatanga o taua Ture na reira ko nga kai pupuru i aua Tono Whenua ka tika kia whiriwhiria he wahi mo ratou i roto i nga whenua kua oti te whakatakoto hei whenua ngakinga i roto i te tini o nga Takiwa ko te mana Maori ia o runga kia mutu i reira i roto ranei i nga tau e rua A no te mea kihai i whakaritea te paenga mai mo te whiriwhiringa i te Whenua i roto i nga papa oneone i whakaetia ra tera pea i muri iho nei e puta nga tautohetohenga ki te torongahaeretanga, o tenei Ture ki runga ki nga tikanga o tera a no te mea he pai kia whakakahoretia aua tautohetohenga ka tika kia korerotia nga toronga nga paenga mai o te rohe te whakamahinga hoki o aua tikanga ka whakapuakina i muri iho nei:—

NA KIA MANA nga tikanga katoa mo te whiriwhiri whenua i runga i taua Ture i whakaetia ki nga kai pupuru o nga Tono Whenua o te Teretere Niu Tirenī i roto o te tino takiwanui o Weretona me whakamotuhake te whiriwhiringa o aua tangata ki te papa-oneone e huaina ana ko te "Papa o Manawatu" e tohutohungia ana e te tauira i roto i tenei Ture a te wahi e riro atu ana te mana Maori o runga i te Kuini ki te kahore ekore ano e kahore i ko atu a ko taua papa-oneone kua meatia a e meatia i muri nei kia kapea ki waho i te torongahaeretanga o tenei Ture a ko te mana Maori i roto i tera ma te Kuini anake te tikanga kia whakamutua.

- A no te mea kua whakaritea i ia wa i ia wa i tenei wahi i tenei wahi nga Maori i a ratou ake te whenua me nga Apiha i tukua nei he mana ki a ratou kia whakariteritea ki a hokoa he whenua Maori ki te Kuini ko te mea kiano aua whakaritenga i whakaotia noatia a ka tika kia puta he tikanga e oti ai aua whakariteritenga i runga i te whakaaro o aua hunga i te wa i mahia ai i whakaritea ai aua meatanga.
NA KIA. MANA ko nga Whenua Maori katoa e herea nei ki nga whakariteritenga pera e whakaaturia ana e te tuhituhinga kua meatia ka meingatia kia kapea ki waho o te mahinga haeretanga o tenei Ture a ko aua whakariteritenga e tukua kia whakaotiotia i runga i te whakaaro o taua hunga i ta ratou i mea ai i mua a e pera ano te ritenga ano kihai tenei Ture i whakamana.
- Kahore he mea e takoto ana i roto i tenei e eke atu ki nga whakaritenga mo te whenua ki nga Maori i mua atu o te tekau ma wha o Hanuere, 1840 e whakarangona ano era e taea ano te whakatatu te whakaotioti i runga i te ritenga o tetahi Ture mo te whakaotinga o nga tikanga whenua e mana ana i te wa e turea ai tenei ture.
- Kahore he mea i roto i tenei Ture hei arai hei whakakore i te whiwhinga whenua i runga i te hoko i te tuku o nga Maori na ratou nga whenua ki te Kuini.
- Ko te kupu "Whenua Maori" e eke ki runga a e torohaere ki nga whenua katoa kiano te mana Maori i patua noatia ki te moni.
- Ko te taunga o tenei Ture me tona mananga kei nga Takiwa anake e panuitia ana e te Kawana i tenei wa i tenei wa a ko taua Panuitanga e taea ano te whakanoa e te Kawana katoa ranei taua takiwa tetahi wahi ranei a i te whakanoatanga i runga i te Panuitanga o te Kawana ka mutu te mana o tenei Ture i roto i taua Takiwa i tetahi wahi ranei a e ahei ano te panui e te Kawana ki a mana ano tenei Ture i roto i taua Takiwa.
- Ekore tenei Ture e mana kia rangona ra ano te kupu whakaae o te Kuini kia whakapumautia e Te Kuiniirungai te kupu whakaae o tona Runanga ake a ko te Panuitanga ma te Kawana e whakaputa e mea kia taia ki te Nupepa o te Kawanatanga o Niu Tireni.